

ninger over for nogle enkelte Udtalelser fra det ærede andet Medlem for 5te Kredts (Holch). Jeg skal først overfor det ærede Medlem sige, at han ved denne Lejlighed som altid er optraadt loyalt og aabent over for sine Modstandere. Saa vidt jeg husker, siger han, — idet han kalder os sine forhenværende Kolleger, hvilket ikke er Tegn paa, at han ynder os meget — at vi ville for lange Tider ødelægge Landstingets Stilling, og at han tror, at den historiske Kritik af det, der foregaar her i disse Dage, ikke vil falde ud til vor Gunst. Dertil skal jeg sige, at jeg ikke antager, at denne Begivenhed vil faa Plads hverken i Danmarks Historie eller i Verdenshistorien. Det er muligt, at Følgerne ville det — det skulde glæde mig! — Dernæst, naar det ærede Medlem taler om Ødelæggelse af Landstinget, saa haaber jeg tværtimod det modsatte, nemlig at vi skulle afværge, at al Konservatisme svinder bort her i Landstinget, at Landstinget, der under Estrups Ministerium havde det store faste Flertal, efterhaanden faar et lille Flertal, der hovedsagelig bestaar af nogle kongevalgte og nogle faa Repræsentanter fra de store Byer. Dersom en Højregering og Højre ikke imødekomme Landbrugets Ønsker i Retning af Gennemførelsen af Skattelove i den Aand, som det ønskes, er det i alt Fald min Mening, at Regeringen og Højre drive mange af de allerloyaleste af dem, der hidtil have været de mest højresindede, over i Venstres Rækker. Det er min fulde Overbevisning, at vi, der nu som Landbrugets Repræsentanter ere Medlemmer af Landstinget, ikke ville faa Sæde i dette Ting efter det kommende Valg; dersom vi ville følge den Parol, der nu gives af Højres Førelere. Dernæst maa vi huske, at det ikke er ganske enkelte Røster, der lyde ind til Regeringen og Landstinget, men jeg kan sige, at der lyder Raab næsten fra hele Danmarks Landbrug, hvori der forlanges Skattelettelse, forlanges Hjælp til Tiendens Aflysning. Det nytter ikke, at man siger, at det er en enkelt Stemme her og en enkelt Stemme der. Nej! man skal lægge Mærke til, at de store Landbrugsstævner f. Eks. Fællesforeningen for jyske Landboforeninger, Fyens patriotiske Selskab, Fællesforeningen for Sjællands Landboforeninger, næsten med en Røst forlange, at der skal komme nogen Skattelettelse gennem Skattelove, der kunne yde Landbruget Hjælp.

Og naar man saa nok saa flot siger om os, at vi danne Opposition mod Regeringen og gaa *imod* Regeringen, ja saa

er det meget muligt, at vi komme til det, men det er sandelig ogsaa muligt, at vi kunne komme til at gaa *med* Regeringen, thi der er alligevel ikke nogen Usandsynlighed for, at Regeringen; naar vi komme længere hen paa Foraaret, vil slutte sig til Kommissionens Forslag, naar det gaar op for Ministeriet, at det, hvad jeg og mine Venner tro vil blive Tilfældet, ikke faar gennemført de Lovforslag, det anbefaler. — Og naar vi ere traadte ud af Højrepartiet, er det sandelig for at kunne staa frit og ærligt frem og sige, hvad vi ønske om disse Forslag. Jeg vilde ønske, at flere ærede Medlemmer vilde tale lige saa aabent og frit, som vi gøre. Men naar disse Forslag ere forelagte af Regeringen, er der ingen Tvivl om, at der maa tages Stilling, vi maa før eller senere bestemme os til, hvad vi ville følge, der bliver vist ikke Tale om at sammenarbejde dem, og saa nærer jeg ikke Tvivl om, at det vil have temmelig stor Betydning, hvad de enkelte Landstingsmænd bestemme sig til, det kan muligvis i politisk Retning have temmelig vidtrækkende Følger. Men en Ting staar mig klar, og det lader jeg mig ikke rokke fra: Der maa gøres noget for Landbruget, det nytter ikke; som det blev sagt før, at vende det døve Øre til, vi komme meget snart til at gøre noget for Landbruget, og naar Landbostanden saa at sige næsten enstemmigt fordrer disse Lettelser og fordrer Hjælp til Tiendeafløsning, tror jeg, det er aldeles nødvendigt, at vi komme den imøde. Jeg er ganske vist ikke blind for, at naar disse Forordninger skulle imødekommes, og vi i det hele taget skulle til at tage Stade her over for, maa muligvis mange give Afkald paa mange Doktriner, der i og for sig kunne være fortræffelige og fortrinlige nok; men her ved denne Lejlighed maa vi tage Stade, og vi kunne ikke være alt for doktrinære. Spørgsmaalet, der lyder til os, maa i Grunden blive det: Vil man komme Landbruget til Hjælp, eller vil man lade det sejle sin egen Sø? Det er det Spørgsmaal, der vil komme til at foreligge, det er paa det, vi ville blive dømte, der er efter min Mening ingen Vej udenom. Landboreformerne maa føres frem, og Skattelovene og Tiendeloven som det første Led i de Reformers, der forlanges, maa vedtages, dersom der ikke skal ske, jeg vil ikke sige Ulykker, men dersom vi ikke skulle komme ind i Forhold, som mange og i alt Fald jeg frygter for. Maaske ser jeg en Smule mørkt paa Forholdene, men for mig staar det ganske vist som næsten sikkert, at